

UCHWAŁA NR 396/LIX/23
RADY GMINY SŁUPNO

z dnia 25 stycznia 2023 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałaniu Narkomani na rok 2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40), art. 4¹ ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 165) oraz art. 10 ust. 1 - 2b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172) i art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.¹⁾) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani na rok 2023, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązywania od dnia 1 stycznia 2023 r.

Przewodnicząca Rady Gminy
Słupno

M. Sawicka

Małgorzata Sawicka

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy ogłoszone zostały w Dz. U. z 2021 r., poz. 1981, 2270 w Dz. U. z 2022 r., poz. 1, 66, 1079, 1692, 1700, 1812, 1967, oraz poz. 2127.

Załącznik do uchwały Nr 396/LIX/23

Rady Gminy Słupno

z dnia 25 stycznia 2023 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
oraz
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
na rok 2023**

Wstęp

Do zadań własnych Gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu, substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych. Zestaw zachowań i czynności, których notoryczne powtarzanie może przerodzić się w uzależnienie behawioralne, rozrasta się od momentu wyodrębnienia tej grupy zaburzeń. Do najczęstszych uzależnień od wykonywanych czynności zaliczają się uzależnienia od:

1. internetu, gier komputerowych, telefonu komórkowego, telewizora, hazardu;
2. jedzenia, zdrowego jedzenia i stylu życia, odchudzania,
3. troski o sylwetkę, ćwiczeń fizycznych, opalania, makijażu i troski o wygląd, zabiegów medycznych i kosmetycznych.

Notoryczne powtarzanie tych zachowań można uznać za uzależnienia behawioralne. Specyficzną cechą jest fakt, że pacjenci dotknięci uzależnieniami behawioralnymi nie są w stanie opanować potrzeby ich powtarzania. Są to więc zachowania natrętne, niekiedy o podłożu nerwicowym, zaburzające prawidłowe funkcjonowanie organizmu człowieka, często oddziałują destrukcyjnie.

Zbiór poniższych działań spisany jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalonego corocznie przez Radę Gminy.

Nadmierne spożywanie alkoholu oraz zażywanie substancji psychoaktywnych stanowi poważny problem, zarówno dla pojedynczych jednostek, jak i ogółu społeczeństwa. Alkoholizm i narkomania w dzisiejszych czasach, stały się trudnymi problemami społecznymi, które stanowią obecnie duże wyzwania cywilizacyjne, o szerokim zasięgu.

Gmina Słupno prowadzi szereg działań, ukierunkowanych na aktywne przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom społecznym oraz minimalizowanie tych, jakie już występują.

Wśród najważniejszych aktów prawnych regulujących kwestie realizacji działań z przedmiotowego zakresu należy wymienić:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.),
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 z późn. zm.),
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249),
4. Rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii stosownymi uchwałami Rady Gminy w Słupnie.

Adresatami programu są mieszkańcy Gminy Słupno, a w tym m.in. osoby uzależnione i zagrożone patologiami społecznymi wraz ze swoimi rodzinami, jednostki zajmujące się pracą z rodzinami

dysfunkcyjnymi, w których występują problemy związane z uzależnieniami, placówki oświatowe, Gminny Ośrodek Kultury, Centrum Usług Społecznych w Słupnie, organizacje pozarządowe oraz wszyscy, którym zależy na promowaniu

zdrowego stylu życia, wolnego od nalogów oraz na szerzeniu idei trzeźwości w środowisku lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Gmina Słupno posiada możliwość korzystania z usług i zasobów wymienionych dalej instytucji, organizacji i agend rządowych i samorządowych, służących bezpośrednio lub pośrednio rozwiązywaniu problemów alkoholowych i pomocy rodzinom z problemem alkoholowym:

- Centrum Usług Społecznych w Słupnie
- Punkt konsultacyjny przy GOPS
- Zespół interdyscyplinarny przy GOPS
- Komisariat Policji w Płocku
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Słupnie
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku

Rozdział 1.

Diagnoza problemów w zakresie uzależnień w gminie Słupno

Dla potrzeb opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023r. wykorzystano dane z przeprowadzonej w 2022 roku diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych oraz aktualnych potrzeb i problemów wynikających z informacji z placówek oświatowych w gminie Słupno, z informacji od Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Centrum Usług Społecznych w Słupnie. Przyznawane środki na działania profilaktyczne wynikają z aktualnych potrzeb i problemów w danej jednostce.

Podsumowanie diagnozy:

Dorośli mieszkańcy Gminy Słupno

● *W opinii mieszkańców Gminy Słupno najistotniejszymi problemami społecznymi lokalnego środowiska są: uzależnienie od alkoholu (82%), bieda i ubóstwo (75%) oraz uzależnienie od narkotyków (82%). Z kolei najbardziej powszechnymi zjawiskami uzależnień w ich środowisku są: nikotynizm (98%) oraz alkoholizm (98%). Warto wspierać różnego rodzaju akcje promujące rozpowszechnianie wiedzy w poruszanych przez mieszkańców tematach i poszukujące rozwiązań zauważonych problemów. Jednymi z prostszych i najbardziej ekonomicznych metod dotarcia do dużej liczby osób są plakaty oraz ulotki edukacyjne.*

● *Według opinii wyrażonych w ankiecie na temat spożywania alkoholu wydawałoby się, że mieszkańcy Gminy Słupno odzwierciedlają postawy wobec picia alkoholu o średnim poziomie ryzyka. Mieszkańcy Gminy Słupno względnie często spożywają alkohol, wypijając przy tym umiarkowane ilości. Dla podtrzymania tego poziomu wskazane byłoby przeprowadzenie wśród mieszkańców Gminy Słupno kampanii informacyjnej, mającej na celu zwrócenie uwagi na negatywne skutki spożywania alkoholu na organizm człowieka oraz konsekwencje społeczne związane z jego nadmiernym spożywaniem. Kształtowanie postaw mieszkańców powinno nie tylko wiązać się z oddziaływaniem na poziom ich wiedzy, ale także koncentrować się na dwóch pozostałych składnikach postaw, czyli przekonaniach oraz emocjach, które mają swoje odzwierciedlenie w motywacjach mieszkańców, sięgających po alkohol. Dlatego, należałoby wziąć pod uwagę możliwość zorganizowania szeregu darmowych spotkań otwartych, mających na celu kształtowanie umiejętności i kompetencji społecznych związanych z asertywnością, radzeniem sobie z negatywnymi emocjami czy identyfikacją podejmowanych przez siebie zachowań ryzykownych oraz źródeł ich występowania.*

● *Palenie wyrobów tytoniowych jest wśród dorosłych mieszkańców Gminy Słupno bardzo rozpowszechnionym nalogiem. 100% mieszkańców pali papierosy lub e-papierosy okazynnie czy też nalogowo.*

● *Badani respondenci deklarują, że nie znają w swoim środowisku osób przyjmujących substancje odurzające tj. narkotyki i dopalacze. Wskazane jest zwrócenie szczególnej uwagi na dostępność oraz rozpowszechnienie informacji na temat działań podejmowanych przez władze lokalne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od narkotyków i dopalaczy, a także rozpowszechniania wiedzy o negatywnych skutkach ich zażywania.*

- **Problem uzależnienia od gier hazardowych** na terenie Gminy Słupno można określić na niskim poziomie ryzyka. Należałoby zwrócić większą uwagę na dostępność oraz rozpowszechnianie informacji na temat instytucji, do których może zgłosić się osoba uzależniona od hazardu, a także mechanizmów uzależnienia zarówno w środowisku dorosłych, jak i dzieci oraz młodzieży.

- Zjawisko przemocy w rodzinie jest zauważalnym problemem w lokalnej społeczności. 47% badanych wskazało, nie jest pewna, lecz ma podejrzenia, że zna osoby w swoim otoczeniu doświadczające przemocy w rodzinie. 84% badanych uważa zjawisko przemocy w rodzinie za bardzo i raczej częste zjawisko.

- Większość mieszkańców nie dostrzega potrzeby realizacji działań z zakresu profilaktyki uzależnień. Świadczyć to może o niskim poziomie wiedzy mieszkańców na temat tego, jak istotne jest ograniczanie rozmiarów używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych (alkohol, nikotyna, narkotyki, nowe substancje psychoaktywne, leki) oraz zapobieganie różnorodnym szkodom zdrowotnym i społecznym, które są z tym związane.

Sprzedawcy napojów alkoholowych

- Rozkład deklaracji sprzedaży alkoholu pozwala sądzić, iż sprzedawcy odpowiedzialnie podchodzą do sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim. W przypadku wątpliwości, co do wieku osoby kupującej alkohol 95% badanych deklaruje, że często sprawdza dowody potwierdzające wiek. Jednakże, zestawiając te wyniki z opiniami badanych uczniów w szkołach z terenu Gminy Słupno, zalecane jest przeprowadzenie kampanii informacyjnej z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych. Kampania informacyjna może, zatem obejmować szkolenie dla sprzedawców, akcje z wykorzystaniem techniki Mystery Shopping i dystrybucję materiałów typu plakaty, naklejki do umieszczenia w punktach. Rekomenduje się także zapoznanie pracowników punktów sprzedaży napojów alkoholowych z procedurą skutecznej odmowy, wzmacnianie umiejętności asertywności oraz ukazanie sposobów wspomagających współpracę sprzedawców z Policją.

Dzieci i młodzież szkolna

- **Spożywanie napojów alkoholowych** przez dzieci i młodzież szkolną w Gminie Słupno można określić na średnim poziomie ryzyka. Inicjację alkoholową ma za sobą: 6% uczniów klas 4-6 oraz 14% ankietowanych uczniów klas 7-8. Planując oddziaływania profilaktyczne kierowane do dzieci i młodzieży warto wykorzystywać proces uczenia się rówieśniczego. Jest to sytuacja, w której dorastający człowiek czerpie pozytywne poglądy i postawy nie tylko od nauczyciela czy pedagoga, ale głównie od swoich rówieśników. Jeśli podczas programów profilaktycznych zostaną przeprowadzone odpowiednio dobrane ćwiczenia i zabawy, uczniowie sami wyciągną wnioski dotyczące alkoholu i będą mieli okazję podzielić się nimi z grupą.

- Badania wykazały, że pewien odsetek badanych młodych mieszkańców Gminy Słupno palił lub nadal pali wyroby papierosowe. Do palenia papierosów chociaż raz w życiu przyznaje się sobie 16% starszych uczniów. Najczęściej wskazywanymi powodami palenia papierosów przez uczniów, którzy mają za sobą inicjację nikotynową była chęć spróbowania czegoś nowego oraz zaimponowanie innym znajomym. Jednocześnie niepokojący jest względnie bardzo łatwy dostęp dzieci i młodzieży do wyrobów tytoniowych oraz napojów alkoholowych. Jego ograniczenie jest zadaniem leżącym w obowiązku osób dorosłych. Rekomenduje się podejmowanie działań budujących świadomość zagrożenia związanego z poszczególnymi używkami poprzez warsztaty profilaktyczne, szkolenia dla nauczycieli lub pogadanki profilaktyczne dla rodziców.

- Jak wynika z badań problem zażywania substancji psychoaktywnych takich jak narkotyki czy dopalacze występuje wśród starszych uczniów szkół Gminy Słupno. Dodatkowo, należy zwrócić uwagę na profilaktykę narkotykową wśród uczniów. W przypadku zażywania substancji psychoaktywnych bardzo ważne jest prowadzenie regularnych zajęć profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom. Najbardziej sprzyjające okoliczności do kontaktu z substancjami psychoaktywnymi stwarzają wakacje oraz czas wolny, dlatego też dzieci w tym okresie powinny zostać otoczone szczególną uwagą opiekunów i uświadamiane w kwestii niebezpieczeństw, jakie wiążą się z zażywaniem substancji psychoaktywnych. Zaleca się podjęcie obserwacji w placówkach oświatowych, w celu identyfikacji uczniów zażywających środki psychoaktywne.

- Niepokój budzi ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera, telefonu komórkowego. Uczniowie spędzają dziennie w ten sposób nawet powyżej 5-6 godzinnie dziennie. Oznaczać to może, że po zakończonych lekcjach są to ich jedyne formy spędzania czasu. Należy mieć na uwadze, iż trzeba wspierać wszelkie inicjatywy rozwijające różnorodne pasje uczniów, tak aby były bardziej atrakcyjną formą spędzania czasu po szkole niż

surfowanie po stronach internetowych oferujących niewiele wartościowych treści. Istotne jest, aby włączać w te działania rodziców, którzy mają możliwość nadzorowania tego, jak ich dzieci wykorzystują domowe komputery i inne urządzenia z dostępem do Internetu.

- Wyniki uczniów dotyczące zagrożeń związanych z nowymi technologiami (doświadczenia w zakresie cyberprzemocy) wskazują na konieczność edukacji z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu: wspierania świadomości prawnej, umiejętności ochrony przed niebezpiecznymi sytuacjami, wiedzy dotyczącej ochrony własnych danych, ale także profilaktyki zachowań agresywnych i nauki polubownego rozwiązywania konfliktów rówieśniczych w przestrzeni wirtualnej. 19% uczniów SP 4-6 oraz 33% uczniów klas SP 7-8 doświadczyło w przestrzeni internetowej zjawiska hatingu. Uczniowie dość często otrzymywali wiadomości z obelgami (SP 4-6 - 19%; SP 7-8- 33%).

- Zauważalnym problemem wydaje się być skłonność uczniów do korzystania z gier hazardowych, a internetowe gry „na pieniądze” zaczynają być coraz bardziej popularne wśród dzieci i młodzieży. Warto zaznajomić uczniów z tematyką powstawania uzależnienia od hazardu, na przykład poprzez przeprowadzenie warsztatów profilaktycznych lub krótkich pogadanek na lekcjach wychowawczych.

- Uczniowie w Gminie Słupno deklarują w zdecydowanej większości bardzo dobre lub dobre relacje z opiekunami. Zaleca się rozwijanie pozytywnego potencjału rodziny i jednocześnie wzmacnianie czynnika chroniącego, jakim jest pozytywna więź dziecka z rodzicami poprzez realizację warsztatów podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców. Jednocześnie warto zauważyć, że większość uczniów nie ufa swoim nauczycielom i nie skorzystałoby z możliwości rozmowy z nimi na temat problemów z substancjami psychoaktywnymi.

Rozdział 2. Cele programu

Cel główny

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Słupnie na rok 2023 ma na celu:

- przygotowanie młodego pokolenia do zdrowego trzeźwego stylu życia oraz pozbawionego używania substancji psychoaktywnych,
- zmniejszenie skali nadużywania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych, ograniczenia ich negatywnych skutków,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz wczesna profilaktyka i edukacja w zakresie uzależnień,
- pomoc w rozwiązywaniu problemów alkoholowych osobom pijącym alkohol czy zażywającym substancje psychoaktywne w sposób ryzykowany lub szkodliwy oraz członkom ich rodzin doznającym szkód z tego powodu,
- profilaktykę i edukację w środowisku lokalnym w zakresie zagrożeń uzależnieniami oraz przemocy ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży,
- wspieranie przedsięwzięć spędzania wolnego czasu i propagowania zdrowego stylu życia wolnego od nałogów u młodych i dorosłych mieszkańców Gminy Słupno w celu ochrony przed marginalizacją społeczną i wykluczeniem społecznym,
- przeciwdziałanie przemocy domowej,
- ograniczanie dostępności do alkoholu i substancji psychoaktywnych szczególnie osób młodych,
- eliminowanie z rynku alkoholowego naruszeń prawa, które wynika z przepisów Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- reintegrację społeczną i zawodową osób uzależnionych,
- szkolenie stacjonarne dla sprzedawców napojów alkoholowych wraz z kontrolą,
- kampania profilaktyczna „Alkohol niszczy życie” na terenie gminy Słupno;
- kampania profilaktyczna „Nie prowadzę po alkoholu- odpowiedzialny kierowca.pl”;
- kampania profilaktyczna „Nie palę papierosów w ciąży! Chronię dziecko przed FTS!”

- kampania profilaktyczna „ Nie piję alkoholu w ciąży! Chronię dziecko przed FASD”,

W roku 2023 w/w cele główne będą kontynuacją podjętych działań w latach poprzednich i planuje się je realizować poprzez następujące cele szczegółowe:

1. Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

2. Prowadzenie edukacji publicznej z zakresu problemów uzależnień od alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych.

3. Zapewnienie pomocy opiekuńczej i wychowawczej dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem uzależnienia i uzależnionych od alkoholu, narkotyków itp. m.in. poprzez organizację pokazów, szkoleń, pogadanek (wynagrodzenia prowadzących, zakup materiałów, koszty organizacji imprez).

4. Eliminacja potencjalnych naruszeń prawa na rynku alkoholowym. Szkolenie sprzedawców oraz kontrola punktów sprzedaży alkoholu.

5. Zwiększenie dostępu do profesjonalnej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem i współuzależnionych, członków ich rodzin.

6. Promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież oraz dorosłych.

7. Wzmacnianie kompetencji członków Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników pomocy społecznej, oświaty, policji, służby zdrowia w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przepisów prawa, podejmowania interwencji w sytuacjach problemowych poprzez organizowanie szkoleń, wymianę doświadczeń, monitorowanie i diagnozowanie sytuacji związanej z rozmiarem uzależnień w gminie.

8. Integralną częścią programu jest rozpoznanie środowiskowe uwzględniające diagnozę problemów lokalnych oraz zasobów w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii jakimi dysponuje gmina. Bezpośrednio z diagnozą łączy się systematyczne monitorowanie zmian i trendów w zakresie problemów i postaw związanych z problemami obejmującymi wszystkie obszary gminnego programu w tym: profilaktykę szkolną, środowiskową, lecnicstwo odwykowe, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, edukację publiczną oraz rynek napojów alkoholowych.

Rozdział 3.

Zadania programu i sposób ich realizacji

Większość zadań realizowanych na poziomie gminy, zgodnie z ww. ustawami, w obszarze profilaktyki szczególnie uniwersalnej i edukacji społecznej, jest wspólnych lub zbieżnych, a ich adresatami są te same lub pokrewne grupy osób. Zasadne więc jest przyjęcie do realizacji zadań zapisanych w wymienionych ustawach jednego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Nowoczesne podejście do profilaktyki, leczenia i rehabilitacji musi zakładać kontekst wszystkich uzależnień ze względu na upowszechniające się wzory łączenia substancji i przenoszenia uzależnień.

Główne zadania programu w szczególności będą obejmować:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób dorosłych, młodzieży, dzieci i ich rodzin, współuzależnionych, uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami od alkoholu i narkotyków.

Cel: ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych.

Planowane działania:

- 1) Organizowanie pomocy terapeutycznej w formie programu terapii, edukacji grupowej i indywidualnej prowadzonej przez kompetentne organizacje i osoby fizyczne zajmujące się problemem przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii tj.:
 - a) prowadzenie terapii,
 - b) organizowanie spotkań edukacyjno - terapeutycznych,
- 2) Rozwijanie i wspieranie działalności punktu informacyjno – konsultacyjnego między innymi poprzez:

- a) motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego,
 - b) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany szkodliwego wzoru picia,
 - c) udzielanie i gromadzenie informacji o formach profesjonalnej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym i współuzależnionym w ośrodkach na terenie gminy, powiatu, regionu, województwa,
 - d) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
 - e) inicjowanie interwencji kryzysowej i profilaktycznej,
 - f) udostępnianie materiałów informacyjnych na tematy związane z uzależnieniami od środków psychoaktywnych.
 - g) udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym.
- 3) Finansowanie opinii biegłych sądowych tj. psychologa i psychiatry w przedmiocie uzależnień.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomania pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Cel: ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci z ww. rodzin.

Planowane działania:

- 1) Współpraca merytoryczna z Centrum Usług Społecznych w Słupnie w zakresie poradnictwa, udzielania pomocy psychologicznej i prawnej w Punkcie wsparcia psychologicznego, funkcjonującym przy CUS w Słupnie.
- 2) Podejmowanie przez Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czynności interwencyjno – motywujących wobec osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków do poddania się leczeniu odwykowemu, terapii lub oddziaływaniom korekcyjno – edukacyjnym również we współpracy z Policją i sądem.
- 3) Prowadzenie w szkołach i przedszkolach działań z zakresu profilaktyki uzależnień (zajęć profilaktycznych, zajęć psychoedukacyjnych dla rodziców i treningów psychoedukacyjnych dla nauczycieli i wychowawców, spotkań terapeutycznych).
- 4) Współpraca merytoryczna z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- 5) Realizacja procedury interwencji „Niebieskich kart” przez gminną komisję, o której mowa w ust. 2 pkt. 2, w jednostkach komisariatu policji, ośrodka pomocy społecznej, oświaty, służby zdrowia.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Cel: zwiększenie świadomości wśród dzieci i młodzieży nt. zagrożeń wynikających z używania alkoholu i innych substancji/czynności uzależniających.

Planowane działania:

- 1) Tworzenie zintegrowanego systemu uniwersalnej, selektywnej i wskazującej profilaktyki problemowej obejmującej dzieci i młodzież, nauczycieli, rodziców oraz inne grupy społeczne mające wpływ na kształtowanie polityki trzeźwościowej:
 - a. współpraca z placówkami oświatowymi oraz placówkami opiekuńczo wychowawczymi,
 - b. współpraca z grupami społecznymi i zawodowymi mającymi swój udział w kreowaniu polityki trzeźwościowej na terenie gminy,
 - c. działania na rzecz ograniczania dostępności alkoholu dla nieletnich,
 - d. wdrażanie programów profilaktyczno –interwencyjnych dla młodzieży,

e. działania edukacyjne i informacyjne skierowane do całej populacji gminy, wdrażanie ogólnopolskich kampanii,

f. realizowanie programów profilaktycznych, psychoedukacyjnych, korekcyjno - edukacyjnych; przez certyfikowanych pedagogów, trenerów dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka.

2) Prowadzenie działań profilaktycznych wspartych różnymi przedsięwzięciami sportowo - rekreacyjnymi i edukacyjnymi.

3) Edukacja zdrowotna:

a. prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych, w tym ogólnopolskich kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia z wykorzystaniem edukatorów zewnętrznych oraz wewnętrznych zasobów GKRPA w Słupnie,

b. prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież z wykorzystaniem edukatorów zewnętrznych oraz wewnętrznych zasobów GKRPA w Słupnie,

c. upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym,

d. upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu przez kobiety w ciąży.

5. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych w celu ograniczenia zjawiska sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, nietrzeźwym i na tzw. kredyt.

Cel: przeciwdziałanie naruszeń przepisów prawa.

Planowane działania:

- 1) organizowanie szkoleń dla sprzedawców,
- 2) zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych,
- 3) prowadzenie kontrolowanego zakupu alkoholu.

6. Podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach.

Cel: przeciwdziałanie naruszeń przepisów prawa i działania o charakterze profilaktycznym.

Planowane działania:

- 1) zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych,
- 2) działania edukacyjne,
- 3) współpraca z KMP w Płocku.

7. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

Cel: poszerzenie i urozmaicenie działań o charakterze profilaktycznym.

Planowane działania:

- 1) Współpraca z instytucjami (ośrodkiem pomocy społecznej, szkołami, przedszkolami, służbą zdrowia, komisariatem policji, ośrodkiem kultury, strażą itp.), organizacjami pozarządowymi, osobami fizycznymi, którzy są współrealizatorami programu.
- 2) Współpraca z mediami.
- 3) Organizowanie letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży z grupy ryzyka, pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii.
- 4) Wspieranie punktów prowadzących zajęcia dla dzieci i młodzieży z grupy ryzyka lub pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii.
- 5) Doposażanie szkół i innych placówek w pomoce (materiały dydaktyczne, terapeutyczne, literaturę) oraz sprzęt niezbędny do realizacji zajęć.

6) Wspieranie środowisk anonimowych alkoholików.

8. Udzielanie pomocy osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób.

Cel: ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego oraz integracja społeczna

Planowane działania:

1) Realizowanie zadań związanych z integrowaniem w/w osób ze środowiskiem lokalnym poprzez:

a) współfinansowanie kosztów reintegracji społecznej

b) prowadzenie innych działań związanych z integracją społeczną i zawodową osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków i ich rodzin.

9. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Rozdział 4.

REALIZACJA ZADAŃ I EWALUACJA

Wymienione w Programie zadania będą realizowane przez cały 2023 rok w formie zadań ciągłych, krótkoterminowych, a także jednostkowych.

Realizatorami i inicjatorami zadań będą: pracownicy placówek, w których będzie świadczona pomoc terapeutyczna, realizatorzy programów profilaktycznych, policjanci, psycholodzy, terapeuta uzależnień, pedagogzy szkolni, nauczyciele, wychowawcy, pracownicy socjalni, pielęgniarki, lekarze, kuratorzy sądowi i inni.

Obsługę finansową (w tym administracyjną) Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023 zapewnia Urząd Gminy w Słupnie z wyłączeniem zadań realizowanych przez inne podmioty.

Odpowiedzialne podmioty będą odpowiadać za merytoryczne działania zgodne z GPPiRPA oraz PN oraz obsługę finansową we własnym zakresie zgodnie z zapisami Programu.

1. Finansowanie zadań programu

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Słupnie na rok 2023 są środkami finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Dokumentem prawnym tworzącym podstawy do prowadzenia i finansowania działań związanych z profilaktyką alkoholową i rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o Przeciwdziałaniu Narkomanii.

Z uwagi na trudne do dokładnego określenia wysokości wpływów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wydatki na działania programu zostały zawarte w Budżecie Gminy i oparte są o szacunkową kwotę wpływów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do Budżetu Gminy na rok 2023.

Niewykorzystane środki finansowe w danym roku kalendarzowym przechodzą na rok następny.

2. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w pracach Komisji:

Członkowie Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie za posiedzenia i działania Komisji w wys. 11% , przewodniczący GKRPA 15% minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalone w trybie i na zasadach określonych ustawą z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 2177 oraz z 2019 r. poz. 1564). Wynagrodzenie wypłacane jest z dołu po wykonaniu czynności w danym miesiącu, na podstawie listy obecności. W przypadku jeśli Komisja pracować będzie częściej niż raz w miesiącu kolejne posiedzenia odbywać się będą nieodpłatnie.

**REALIZACJA PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH W RAMACH ZAJĘĆ POZALEKCYJNYCH
w 2023 roku**

L.P.	ZADANIE	FORMA REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA REALIZACJĘ
1.	<p>„Pasji- TAK, nałogom-NIE”- realizacja działań z zakresu profilaktyki, rozwiązywania problemów związanych z różnego rodzaju uzależnieniami oraz wykluczeniem społecznym. Ważnym aspektem będzie przedstawienie dzieciom i młodzieży możliwości spędzania czasu aktywnie bez używek, umiejętności poprawnego komunikowania się, rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie z przemocą oraz wzmacnianie postawy asertywnej w celu umiejętnego odmawiania</p>	<p>Działania informacyjne i edukacyjne dla dzieci i młodzieży gminy Słupno; Spotkania z autorami i ciekawymi ludźmi poświęcone tematyce uzależnień oraz przemocy, pogadanki i prelekcje, zajęcia z terapeutą, warsztaty i zajęcia plastyczne.</p>	<p>Gminna Ośrodek Kultury</p>
2.	<p>„ Chcę być szczęśliwy”- uświadomienie dzieci i młodzież oraz rodziców w kierunku zdrowego stylu życia, zagrażających postaw dotyczących używania alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz zachowania wobec popularnych zjawisk społecznych takich jak uzależnienia, przemoc itp. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z różnymi trudnymi sytuacjami i problemami mogącymi w przyszłości powodować sięganie po alkohol, narkotyki i inne szkodliwe dla zdrowia substancje.</p>	<p>Działania informacyjne oraz edukacyjne skierowane do dzieci, młodzieży i rodziców. W ramach tych działań spotkania z autorami i ciekawymi ludźmi poświęcone tematyce uzależnień oraz przemocy.</p>	<p>Gminna Biblioteka Publiczna</p>

<p>3.</p>	<p>·Program profilaktyczny "Cukierki",</p> <p>Program profilaktyczny "Debata";</p> <p>·konkurs "Uczeń bezpieczny w sieci";</p> <p>zakup materiałów dydaktycznych " Program domowych detektywów czyli Jaś i Małgosia na tropie"</p>	<p>Celem programu jest przekazanie uczniom podstawowych informacji na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych, kształtowanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.</p> <p>Celem głównym programu jest zmniejszenie tendencji do zachowań alkoholowych generowanych przez młodzież. Promowanie postaw trzeźwości i kształtowanie umiejętności zdrowego stylu życia młodzieży. Kształtowanie wśród młodzieży prawidłowych przekonań normatywnych dotyczących środków psychoaktywnych.</p> <p>Celem konkursu jest spopularyzowanie wśród uczniów bezpieczeństwa w sieci.</p> <p>. Zakup materiałów dla uczniów</p>	<p>Szkoła Podstawowa w Liszynie</p>
<p>4.</p>	<p>·Zajęcia/warsztaty z dietetykiem;</p> <p>·Szkolenie dla nauczycieli z placówek oświatowych z terenu gminy -" Zdrowie i psychiczne dzieci i młodzieży-co nauczyciel</p>	<p>Negatywne postrzeganie własnego ciała, brak samoakceptacji jest czynnikiem ryzyka „ obraz własnego Ja” jest niezwykle ważny w tej grupie wiekowej i może wpływać na pierwsze próby „ eksperymentowania” ze środkami psychoaktywnymi. W klasach starszych chcemy zwrócić szczególną uwagę na szeroko rozumianą „ciałopozytywność”;</p> <p>Szkolenie dla nauczycieli z placówek oświatowych z terenu gminy- Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży-co nauczyciel powinien;</p>	<p>Szkoła Podstawowa w Świącieńcu</p>

	<p>wiedzieć powinien";</p> <ul style="list-style-type: none"> ·Warsztaty z ·uczniami nt. zdrowia psychicznego; <p>·Szkolenie dla instruktorów Programu Domowych Detektywów " Jaś i Małgosia"</p> <p>·konkurs "Jestem OK, dbam o swoje zdrowie psychiczne" VI edycja</p>	<p>Przybliżenie i zainteresowanie uczniów problematyką zdrowia psychicznego;</p>	
5.	<p>·Projekt profilaktyczny " Mam wybór-dbam o zdrowie i nie używam" w tym:</p> <p>·<u>" Debata"</u>,</p> <p>·<u>"Smak życia, czyli debata o dopalaczach"</u>,</p> <p>·</p> <p><u>" Owieczki i wilki"</u>,</p> <p>·<u>" Jestem sobą"</u>,</p>	<p>Celem programu jest zdobycie wiedzy i informacji na temat środków uzależniających; podwyższenie kompetencji nauczycieli w zakresie profilaktyki; zwiększenie kompetencji uczniów w zakresie asertywności; zwiększenie bezpieczeństwa uczniów poprzez profilaktykę uzależnień.</p> <p>Profilaktyka uniwersalna, profilaktyka wczesnej inicjacji alkoholowej,</p> <p>Program profilaktyki uniwersalnej. Celem programu jest dostarczenie młodym ludziom podstawowych informacji na temat „dopalaczy” i zagrożeń wynikających z ich używania, a w konsekwencji zwiększenia ostrożności i zmniejszenia otwartości na kontakty z tymi produktami.</p> <p>Profilaktyka uniwersalna, profilaktyka zachowań ryzykownych alkohol, narkotyki, media społecznościowe, cyberprzemoc</p> <p>Profilaktyka uniwersalna, profilaktyka zachowań ryzykownych (alkohol, narkotyki)</p>	Szkoła Podstawowa w Słupnie

6.	<p><u>"Słowa ranią"</u></p> <p><u>"Rock z misiem"</u></p> <p><u>"Program EDULYKE"</u></p> <p>Prowadzenie Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie</p>	<p>Profilaktyka uniwersalna, dziecko w rodzinie z problemem uzależnienia (alkohol, narkotyki), przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i przemocy rówieśniczej, zajęcia warsztatowe dla rodziców</p> <p>Zajęcia muzyczne dla dzieci</p> <p>Dedykowany uczniom klas 4-8, przeciwdziałanie i zapobieganie uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży (5 letni dostęp, Nielimitowana ilość uczestników, program może być realizowany w formule on-line lub blended (mieszana), konspekty, scenariusz + moduły rozwijające umiejętności psychospoleczne;</p> <p>Punkt konsultacyjny- psycholog, koordynator, terapeuta uzależnień, materiały dydaktyczne</p>	<p>Centrum Usług Społecznych w Słupnie</p>
----	---	---	---

PRZEWODNICZĄCA
Rady Gminy Słupno
M. Sawicka
Małgorzata Sawicka